

การวางแผนเชิงกลยุทธ์

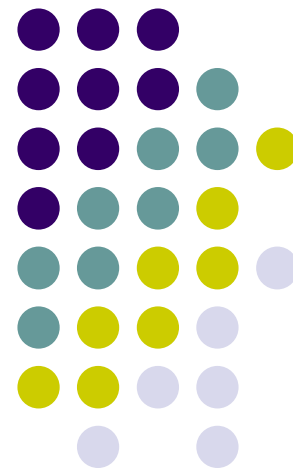
(Strategic Planning)

โดย...รองศาสตราจารย์ ดร. พัชรินทร์ สิริสุนทร

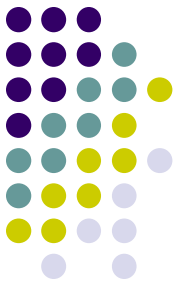
คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยนเรศวร

patcharins@nu.ac.th

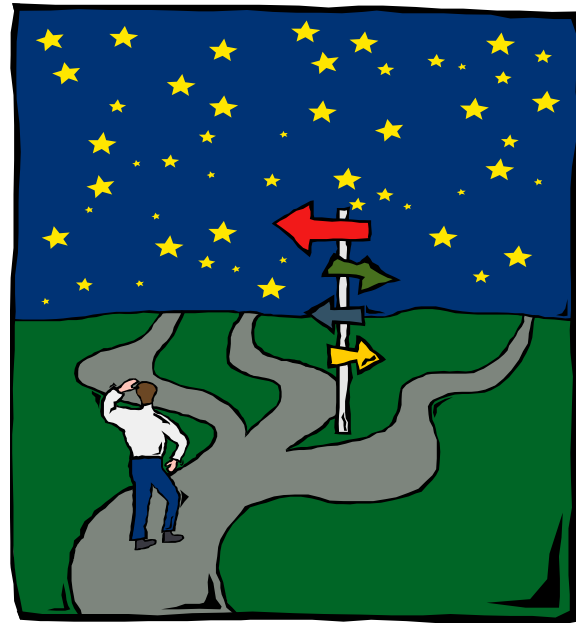
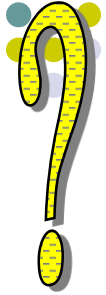
Planning: Definition

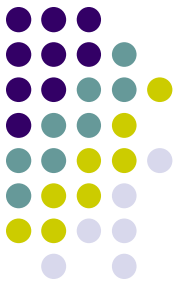

การวางแผนเป็นทั้งยุทธศาสตร์ เทคนิค และการปฏิบัติ

Planning is either strategy, tactics, or operation

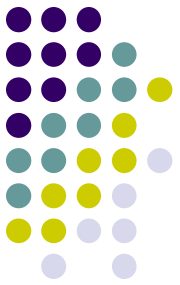
ทำไมต้องวางแผน?

ผลของการไม่วางแผนมีอะไรบ้าง?

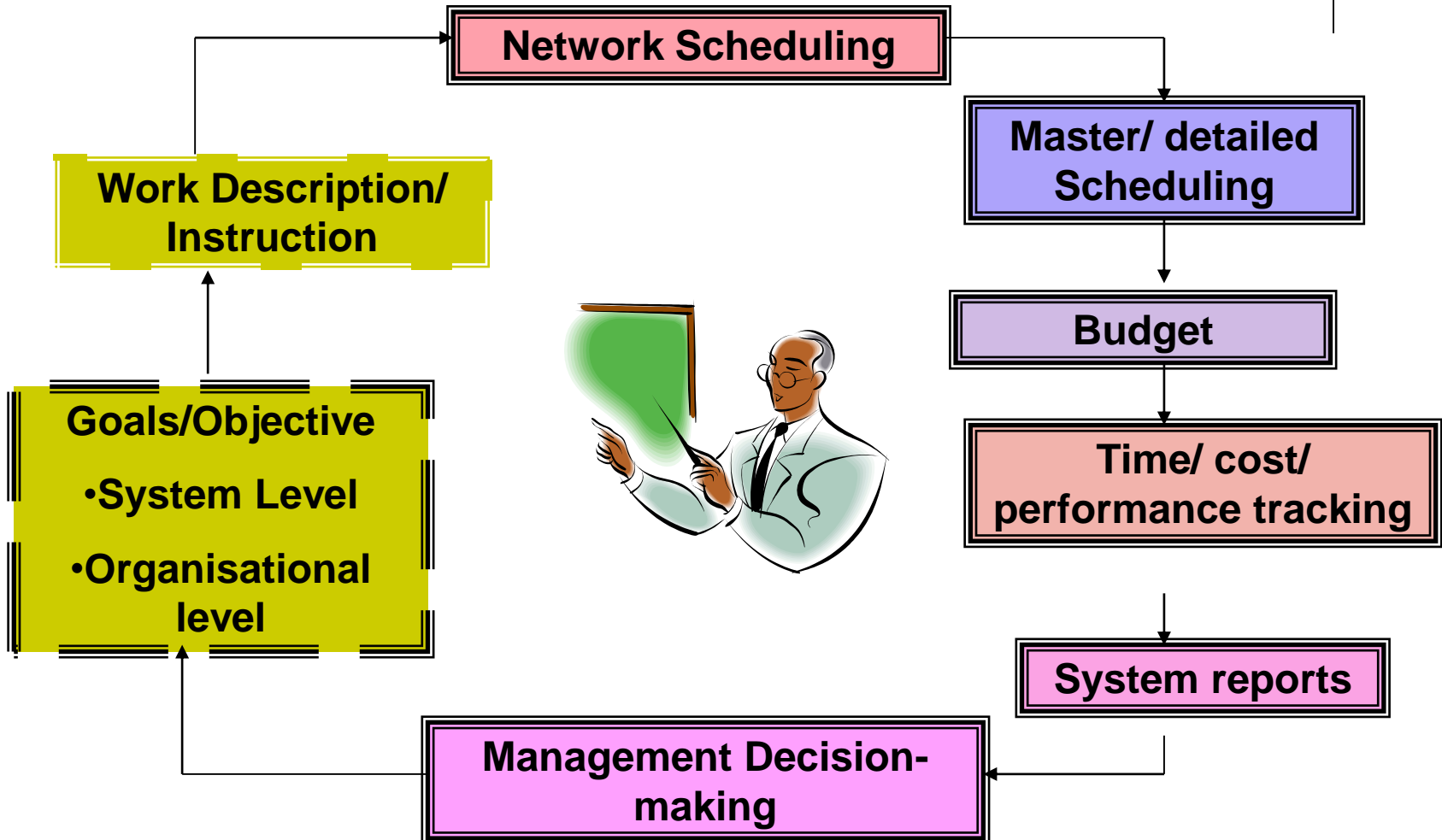
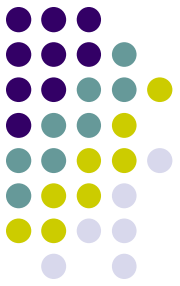
- การริเริ่มโครงการโดยไม่ทราบความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- Wild enthusiasm
- เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน
- Chaos
- หาคคนเป็นแพะ!
- Punishment of the innocent
- สนับสนุนผู้ที่ไม่สนับสนุนโครงการ.

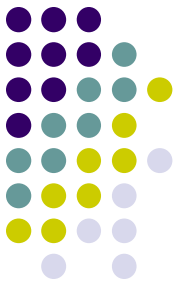
หลักการวางแผนกลยุทธ์

**(Principles of Strategic
Planning)**

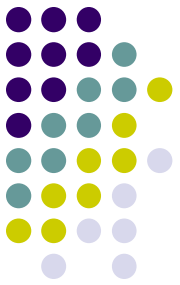
The project planning and control system

ขอบเขตด้านระยะเวลา (Time Frame)

- **Strategic planning - 5 years or more**
- **Tactical planning - 1 to 5 years**
- **Operational planning - 6 month to one year**

**Project planning
is strictly operational.**

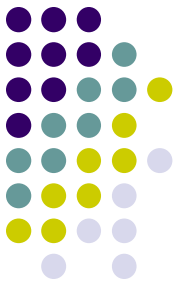

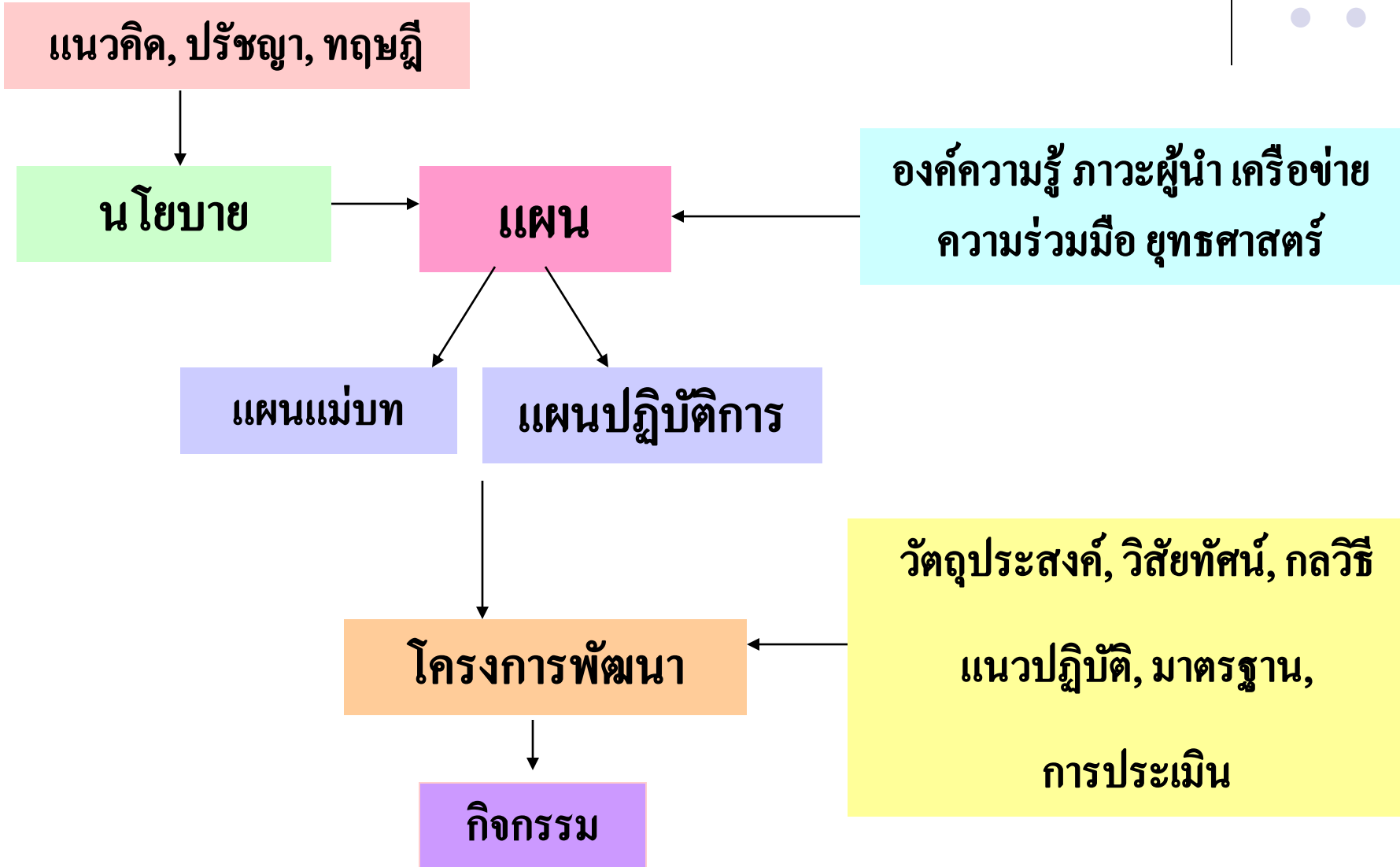
นักวางแผนกับการคิด

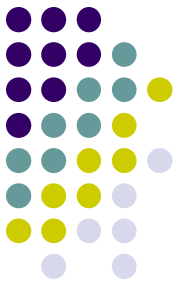
เชิงระบบ

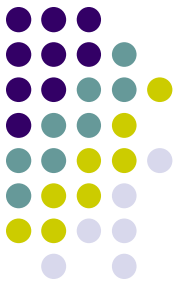

การวางแผนและการพัฒนาสังคม

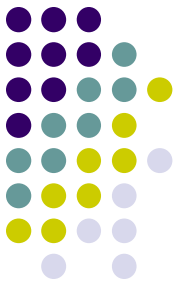

นโยบาย แผนกลยุทธ์ และโครงการ

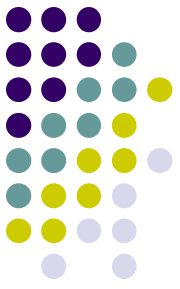
นโยบาย (Policy)

- นิยาม
- กฎทั่ว ๆ ไปที่ใช้ในการจำกัดดุลยพินิจของผู้ไต่บังคับบัญชาในแต่ละองค์การ
- หลักการที่องค์กรกำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางควบคุมการกระทำ
- หลักหรือกฎของการกระทำ
- ข้อความทั่ว ๆ ไปที่กำหนดขอบเขตและแนวทางในการตัดสินใจเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

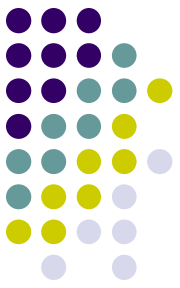
ระดับของนโยบายการพัฒนา

- ระดับสูง (Ultimate objective)
- ระดับกลาง (Intermediate Objective)
- ระดับต้นหรือระดับปฏิบัติการ (Immediate Objective)

ลักษณะของนโยบายที่ดี

- สะท้อนให้เห็นวัตถุประสงค์และแผนงาน
- สอดคล้องกันในแต่ละสาขา
- ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์
- แยกออกจากการปฏิบัติ
- เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- มีการตรวจสอบอยู่เสมอ

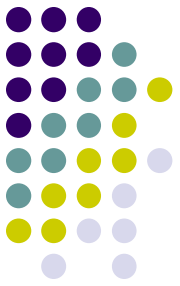

ลักษณะของนโยบาย

นโยบายตามวัตถุประสงค์

1. ระบุแนวทางปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. ระบุคุณลักษณะของผลที่คาดว่าจะได้รับ

ลักษณะของนโยบาย (2)

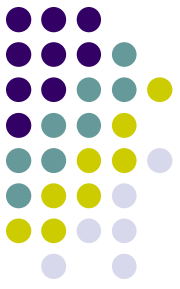

นโยบายทางการบริหาร

1. แนวทางปฏิบัติทางการบริหาร เพื่อให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับแนวคิดของผู้บริหาร
2. สะท้อนถึงวัตถุประสงค์และแผนงาน
3. สอดคล้องกับนโยบายสาขาอื่นๆ
4. ยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนเข้ากับสถานการณ์ได้
5. แยกออกจากแนวปฏิบัติ
6. เขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
7. มีการตรวจสอบนโยบายอยู่เสมอ

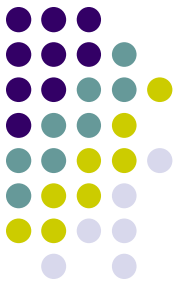

นโยบาย (Policy) = วิถีทาง, อุบาย

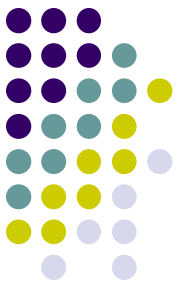
- ส่วนประกอบที่สำคัญ
- ส่วนนำ: เป้าหมาย, สาระ, ทิศทาง
- แผนแม่บท
- แผนปฏิบัติการ
- ยุทธศาสตร์
- โครงการ

แนวปฏิบัติ (Procedure)

นิยาม

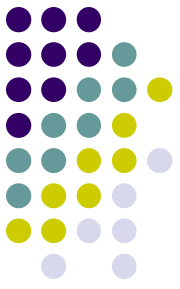
รายละเอียด ระเบียบ หรือคำสั่งตามเหตุผลที่
กำหนดไว้ในการทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการ
ดำเนินการตามนโยบาย

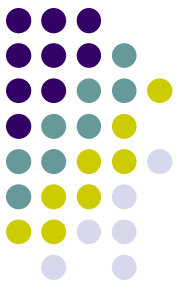
หลักการกำหนดแนวปฏิบัติ

1. จำกัดแนวปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดปัญหาให้ม้น้อยที่สุด
2. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายขององค์กร
3. ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ซ้ำซ้อน
4. แสดงให้เห็นถึงวิธีการทำงานที่มีความเชื่อมโยงกัน
5. มีการประมาณการค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนของการกำหนดแนวปฏิบัติ

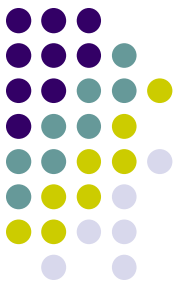

1. ผู้ปฏิบัติต้องเข้าใจแนวทางการปฏิบัติ
2. จัดระบบตรวจสอบความเข้าใจของผู้ปฏิบัติ ปัญหาอุปสรรค
3. มีการทดสอบใช้และตรวจสอบว่าเหมาะสม
4. ปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ

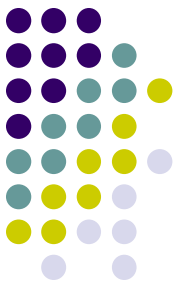
ประเภทของแนวปฏิบัติ

- แนวปฏิบัติแห่งสถาบัน (Institutional Procedures) ได้แก่ ระเบียบ กฎ ข้อบังคับที่ใช้กับหน่วยงานหรือสถาบันทั้งหมด
- แนวปฏิบัติของการทำงาน (Work Procedures) ได้แก่ ระเบียบปฏิบัติที่กำหนดขึ้น เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะของหน่วยงาน มี 2 ลักษณะคือ ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้กับทุกคน และที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้กับคนบางประเภท

มาตรฐาน (Standard)

- นิยาม
- เครื่องประกอบการพิจารณา (Criteria) เพื่อใช้กำหนดว่า มีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่อย่างไร
- เครื่องมือที่ใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างการกระทำและผลของการกระทำตามแผน กับการกระทำและผลของการกระทำจริง
- วิธีการ (Means) ของการเปรียบเทียบการกระทำสิ่งเดียวกันระหว่างสิ่งที่คาดหมายกับการกระทำจริง

ประเภทของมาตรฐาน

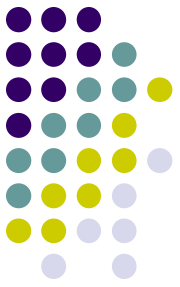
1. มาตรฐานที่ระบุผลของการกระทำไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ คุณภาพ ปริมาณงาน เวลาที่ใช้ และต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย
2. มาตรฐานด้านกระบวนการ ได้แก่ มาตรฐานด้านตัวบุคคล หน้าที่การงาน และมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยทางร่างกาย

กระบวนการ & เทคนิค

ระดับของการวางแผนกลยุทธ์ (Levels of Planning)

- ระดับองค์กร (Organisational Level) ประกอบด้วย
- ตระหนักและร่วมแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในเป้าหมายขององค์กร
- กำหนดความรับผิดชอบขององค์กรและสร้างการยอมรับ
- เพิ่มแรงจูงใจและอุทิศตนเพื่อเป้าหมายขององค์กร
- สื่อสารทั้งแนวตั้งและแนวนอน
- สร้างความร่วมมือระหว่างองค์กร.

ระดับกลุ่ม

(Group or Functional Level)

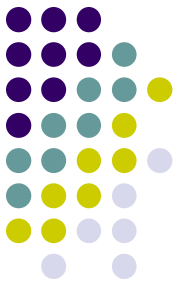

ประกอบด้วย

- การตกลงเป้าประสงค์ร่วมกัน
- กำหนดหน้าที่และสร้างการยอมรับในระดับบุคคล
- ทำงานร่วมกัน
- เพิ่มการอุทิศตนเพื่อส่วนรวม
- สื่อสารในแนวนอน.

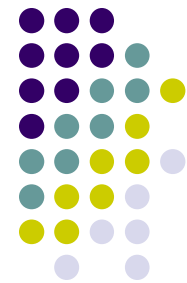
ระดับบุคคล

(Planning at Individual Level)

Establish cognitive simulation

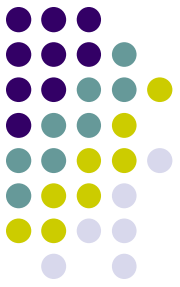
1. Agreement on purpose
2. Assignment and acceptance of individual responsibilities
3. Coordination of work activities
4. Increased commitment to group goals
5. Lateral communication.

บทสรุปสำหรับนักวางแผน

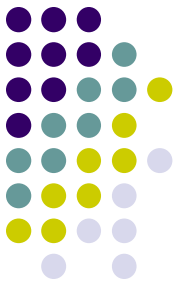
How to prepare a logical social development plan?

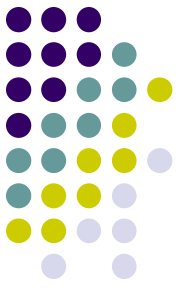
ขั้นที่ 1: เตรียมการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Prepare environment analysis)

1. เราอยู่ที่ไหน (Where are we?)
2. ทำไมและอย่างไรเราจึงจะไปสู่เป้าหมายได้ (How and why did we get there?)

How to prepare a logical social development plan?

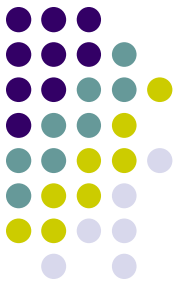
- ขั้นที่ 2: กำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objectives)
- เราต้องการเป็นอยู่เช่นในปัจจุบันหรือไม่?
- หากไม่? ที่ไหนหรือแบบไหนคือสิ่งที่เราต้องการ?
- เมื่อไร? ปีไหน?

List alternative strategies

- เราจะไปที่ไหนหากเรายังเป็นเช่นเดิม?
- เราต้องการเป็นเช่นนั้นหรือไม่?
- เราจะไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างไร?

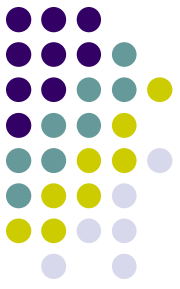
List of threats and opportunities

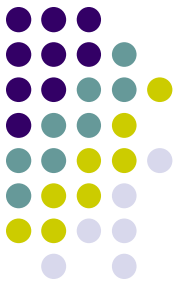
- อะไรบ้างที่จะเป็นอุปสรรคที่จะทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้?
- อะไรบ้างที่จะช่วยทำให้เราบรรลุเป้าหมายได้?

Prepare Forecast

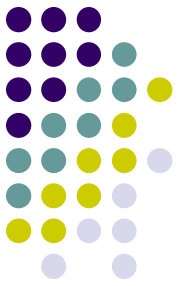
- ที่ไหนบ้างที่เราพอจะไปถึงได้?
- อะไรคือความต้องการของเรา?

Forecasting Factors

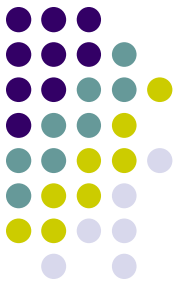
- The competitive situation
- Marketing
- Research and Development
- Production
- Financing
- Personnel
- The management Structure

Select Strategy Portfolio

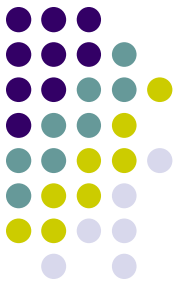
- อะไรคือหนทางที่ดีที่สุดที่ควรรับ?
- อะไรคือประโยชน์ที่จะได้รับ?
- อะไรคือความเสี่ยง?

Prepare action programs

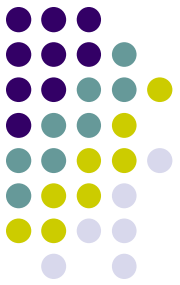

- เราต้องทำอะไรบ้าง? และเมื่อไร?
- เราจะทำได้อย่างไร?
- ใครจะเป็นผู้ทำ?

Monitoring and Controlling

- เราอยู่ในแนวทางที่จะประสบความสำเร็จหรือไม่? ถ้าไม่ เพราะอะไร?
- เราต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้เราสามารถสู่เป้าหมายได้?
- เราสามารถทำมันได้หรือไม่ ? และจะทำได้อย่างไร?

End of Lecture